

16.4.2024

A9-0285/ 001-001

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ 001-001

κατάθεση: Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων,
Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

Έκθεση

Malin Björk, Eugenia Rodríguez Palop

A9-0285/2023

Τροποποίηση της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της

Πρόταση οδηγίας (COM(2022)0732 – C9-0431/2022 – 2022/0426(COD))

Τροπολογία 1

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ*

στην πρόταση της Επιτροπής

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 2 και το άρθρο 83 παράγραφος 1,

* Τροπολογίες: το νέο ή το τροποποιημένο κείμενο σημειώνεται με *έντονους πλάγιους* χαρακτήρες· οι διαγραφές σημειώνονται με το σύμβολο **■** .

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

[Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,¹

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,]

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,
έχοντας υπόψη:

- (1) Η εμπορία ανθρώπων συνιστά σοβαρό έγκλημα, το οποίο διαπράττεται συχνά στο πλαίσιο του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και κατάφωρη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, και απαγορεύεται ρητά από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, **ο σεβασμός, η προστασία και η προώθηση των δικαιωμάτων όλων των θυμάτων εμπορίας και η στήριξη των θυμάτων αυτών, ανεξάρτητα από τη χώρα καταγωγής τους**, εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα για την Ένωση και **νομική υποχρέωση για** τα κράτη μέλη.
 - (1α) **Η εμπορία ανθρώπων έχει διάφορες βαθύτερες αιτίες. Η φτώχεια, οι συγκρούσεις, η ανισότητα, η έμφυλη βία, η απουσία βιώσιμων ευκαιριών απασχόλησης ή κοινωνικής υποστήριξης, η ανθρωπιστική κρίση και οι διακρίσεις είναι μερικοί από τους κύριους παράγοντες που καθιστούν τα άτομα, ιδιαίτερα τις γυναίκες, τα παιδιά και μέλη περιθωριοποιημένων ομάδων, εύλωτα στην εμπορία ανθρώπων.**
- (2) Η οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³ αποτελεί την κύρια νομική πράξη της Ένωσης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων αυτού του εγκλήματος. Η εν λόγω οδηγία καθορίζει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων. Περιλαμβάνει επίσης κοινές διατάξεις για την ενίσχυση **της συνδρομής**, της πρόληψης και της προστασίας **όλων** των θυμάτων, λαμβάνοντας υπόψη το φύλο, **την αναπηρία** και τις προοπτικές **του παιδιού και λαμβάνοντας ιδίως υπόψη τις ανάγκες των ασυνόδευτων παιδιών και των παιδιών που στερούνται τη γονική φροντίδα.**
 - (2α) **Είναι επίσης αναγκαίο να υιοθετηθεί μια διατομεακή προσέγγιση για όλα τα μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και στη συνδρομή, τη στήριξη και την προστασία των θυμάτων, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις ειδικές ανάγκες τους.**

¹ ΕΕ C της , σ .

² ΕΕ C της , σ .

³ Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου, [EE L 101https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32011L0036](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32011L0036) της 15.4.2011, σ. 1.

- (3) Η στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025¹ καθορίζει μια πολιτική απόκριση με την οποία υιοθετείται πολυτομεακή και ολοκληρωμένη προσέγγιση από την πρόληψη και την προστασία των θυμάτων έως τη δίωξη και την καταδίκη των διακινητών. Περιλάμβανε σειρά δράσεων που έπρεπε να υλοποιηθούν με την ενεργό συμμετοχή οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εξελισσόμενες τάσεις στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και οι ελλείψεις που εντόπισε η Επιτροπή, **εμπειρογνώμονες και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον τομέα**, και να ενταθούν περαιτέρω οι προσπάθειες για την καταπολέμηση αυτού του εγκλήματος, είναι αναγκαίο να τροποποιηθεί η οδηγία 2011/36/ΕΕ. Οι εντοπισθείσες απειλές και τάσεις, οι οποίες απαιτούν τη θέσπιση νέων κανόνων, αφορούν ιδίως τους τρόπους δράσης των διακινητών, συμπεριλαμβανομένης της διάπραξης ή της διευκόλυνσης αδικημάτων που αφορούν την εμπορία ανθρώπων μέσω τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών. Οι εντοπισθείσες ελλείψεις στην αντίδραση του ποινικού δικαίου, οι οποίες απαιτούν προσαρμογή του νομικού πλαισίου, σχετίζονται με αδικήματα που αφορούν την εμπορία ανθρώπων και διαπράττονται προς το συμφέρον νομικών προσώπων, με το σύστημα συλλογής δεδομένων, **με τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των κρατών μελών**, καθώς και με τα εθνικά συστήματα που αποσκοπούν στην έγκαιρη ανίχνευση, τον εντοπισμό, **καθώς και την παροχή ειδικευμένης συνδρομής και στήριξης στα θύματα εμπορίας ανθρώπων**.
- (4) Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η σταθερή αύξηση του αριθμού και της σημασίας των αδικημάτων που αφορούν την εμπορία ανθρώπων και τα οποία διαπράττονται για άλλους σκοπούς πέραν της σεξουαλικής ή εργασιακής εκμετάλλευσης, είναι αναγκαίο να συμπεριληφθούν ο καταναγκαστικός γάμος, η παράνομη υιοθεσία, **η παρένθετη μητρότητα για την αναπαραγωγική εκμετάλλευση και η εκμετάλλευση παιδιών σε ιδρύματα διαμονής και κλειστού τύπου** στις μορφές εκμετάλλευσης που απαριθμούνται ρητά στην οδηγία και να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν στο πλαίσιο των εθνικών τους νομικών συστημάτων το ευρύτερο δυνατό φάσμα μορφών εκμετάλλευσης, στον βαθμό που αυτές πληρούν τα συστατικά στοιχεία της εμπορίας ανθρώπων. **Επιπλέον, τα παιδιά θεωρούνται μία από τις πιο ευάλωτες ομάδες που στοχοποιούνται από οργανωμένες εγκληματικές ομάδες που ενέχονται στην εμπορία ανθρώπων. Τα παιδιά αυτά πέφτουν συχνά θύματα εκμετάλλευσης από εγκληματικές ομάδες με τη στρατολόγησή τους για τη μεταγενέστερη διάπραξη εγκληματικών δραστηριοτήτων. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτό το αυξανόμενο φαινόμενο, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η στρατολόγηση παιδιών για τη διάπραξη ή τη συμμετοχή σε εγκληματικές δραστηριότητες αποτελεί μορφή εκμετάλλευσης κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.**
- (4α) **Τα παιδιά που ζουν σε ιδρύματα διαμονής και ιδρύματα κλειστού τύπου είναι μια ομάδα ιδιαίτερα ευάλωτη στην εμπορία ανθρώπων. Μπορούν να στέλνονται ή να παραμένουν σε αυτά τα ιδρύματα με σκοπό την εκμετάλλευση και το κέρδος ή την εμπορία τους κατά τη διάρκεια και μετά την άφιξή τους. Η ευπάθεια αυτή**

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025, COM(2021)0171, 14.4.2021.

εξακολουθεί να υφίσταται όταν αποχωρούν από τα εν λόγω ιδρύματα μετά την ενηλικίωσή τους.

- (4β) Προκειμένου τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν με την πρωταρχική ευθύνη τους να σέβονται, να προστατεύουν και να προάγουν τα δικαιώματα όλων των θυμάτων εμπορίας, ανεξάρτητα από τη χώρα καταγωγής τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την ενσωμάτωση στην εθνική τους νομοθεσία του προτύπου της δέουσας επιμέλειας παράλληλα με την αρχή της ευθύνης του κράτους που επιβεβαιώνει τον κεντρικό χαρακτήρα των θυμάτων ως κατόχων δικαιωμάτων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα εθνικά τους πλαίσια για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων συμβάλλουν στην εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων για λόγους όπως το βιολογικό και κοινωνικό φύλο, η φυλή ή η εθνοτική καταγωγή, η αναπηρία, η ηλικία, ο γενετήσιος προσανατολισμός, η ταυτότητα και έκφραση φύλου και ο φυλοσύνδετος χαρακτήρας ή συνδυασμός αυτών των λόγων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα εθνικά τους πλαίσια εφαρμόζονται κατά τρόπο που δεν επηρεάζει αρνητικά τα θύματα.*
- (5) Όλο και περισσότερα αδικήματα που αφορούν την εμπορία ανθρώπων διαπράττονται ή διευκολύνονται μέσω τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών, *επιφέροντας απότομη αύξηση των θυμάτων που υφίστανται εκμετάλλευση στο διαδίκτυο. Η διαδικτυακή διάσταση έχει καταστεί σημαντικός παράγοντας στην εμπορία ανθρώπων, καθώς οι διακινητές χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μεταξύ άλλων, ως μέθοδο για να δημιουργούν ολοκληρωμένα δίκτυα εμπορίας ανθρώπων, να επικοινωνούν με άλλους διακινητές, να στρατολογούν, να διαφημίζουν ή να εκμεταλλεύονται θύματα, να ασκούν έλεγχο και να οργανώνουν τις μεταφορές και τη διαμονή. Το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούνται επίσης για τη διανομή υλικού εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί η διαδικτυακή διάσταση της εμπορίας ανθρώπων και η σύνδεση μεταξύ της διαδικτυακής και μη διαδικτυακής διάστασης του εγκλήματος στο νομικό πλαίσιο σε όλες του τις διαστάσεις, από την πρόληψη έως τη δίωξη. Για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων στο διαδίκτυο, πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως τα υφιστάμενα μέσα, όπως ο κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.*
- (6) Προκειμένου να ενισχυθεί η αντίδραση της ποινικής δικαιοσύνης σε αδικήματα εμπορίας ανθρώπων που διαπράττονται προς όφελος νομικών προσώπων και να αποτραπεί η διάπραξη των αδικημάτων αυτών, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί το καθεστώς κυρώσεων κατά νομικών προσώπων με αναλογική υποχρεωτική προσέγγιση. Ως εκ τούτου, το προαιρετικό καθεστώς κυρώσεων που ορίζεται στην οδηγία 2011/36/ΕΕ αντικαθίσταται από ένα υποχρεωτικό καθεστώς κυρώσεων που εφαρμόζεται όταν ένα νομικό πρόσωπο υπέχει ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2.

¹ *Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).*

- (7) Για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως τα υφιστάμενα μέσα για τη δέσμευση και τη δήμευση προϊόντων και οργάνων εγκλήματος, όπως η οδηγία ΕΕ/XX/ΥΥ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [προτεινόμενη οδηγία για την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων]¹. Τα δεσμευμένα και δημευθέντα όργανα και προϊόντα των εγκλημάτων που αναφέρονται στην οδηγία 2011/36/ΕΕ **θα πρέπει να χρησιμοποιούνται, κατά προτεραιότητα**, για τη στήριξη της παροχής συνδρομής στα θύματα και της προστασίας τους, μεταξύ άλλων **μέσω της άμεσης** αποζημίωσης των θυμάτων . **Εφόσον δεν είναι δυνατή η χρήση των δεσμευμένων και δημευθέντων οργάνων και προϊόντων για την παροχή συνδρομής στα θύματα, την υποστήριξη και την προστασία τους μέσω άμεσης αποζημίωσης, τα εν λόγω όργανα και προϊόντα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για κοινωνικούς σκοπούς, ιδίως μέσω της ανάθεσης σε οργανισμούς που παρέχουν συνδρομή και στήριξη στα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Τα δεσμευμένα και δημευθέντα περιουσιακά στοιχεία δεν θα πρέπει να αποτελούν τη μόνη πηγή εσόδων για την παροχή αποζημίωσης, στήριξης ή συνδρομής στα θύματα. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συστήσουν εθνικό ταμείο ή παρόμοιο μέσο για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων και να επενδύσουν περαιτέρω στη διερεύνηση και τη δίωξη υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων.**
- (7α) Προκειμένου να ενισχυθεί ο συντονισμός όλων των φορέων που ασχολούνται με την εμπορία ανθρώπων και να ενισχυθούν τα εθνικά μέτρα πολιτικής, είναι απαραίτητο να συσταθούν εθνικοί συντονιστές δράσης κατά της εμπορίας (ΕΣΔΕ). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την κατανομή επαρκών πόρων στους εθνικούς συντονιστές δράσης κατά της εμπορίας για την αποτελεσματική και επαρκή εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- (7β) Με γνώμονα το πρόγραμμα της Στοκχόλμης και με σκοπό την ανάπτυξη ενοποιημένης προσέγγισης της Ένωσης κατά της εμπορίας ανθρώπων που θα αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση της δέσμευσης της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και των προσπαθειών τους, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας αυτής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν το έργο του συντονιστή δράσης κατά της εμπορίας σε επίπεδο ΕΕ στον συντονισμό της αντίδρασης της Ένωσης στην εμπορία ανθρώπων και την ανάπτυξη γνώσεων και ευρημάτων σχετικά με τις διάφορες πτυχές της εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας για τη διάσταση του φύλου και την ιδιαίτερη ευάλωτη θέση των παιδιών. Η ενοποιημένη προσέγγιση αποσκοπεί επίσης στον συντονισμό και τη συνοχή, στην αποφυγή της αλληλεπικάλυψης των προσπαθειών, μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και των συναφών οργανισμών, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και των διεθνών φορέων, στη χάραξη υφιστάμενων ή νέων ενωσιακών πολιτικών και στρατηγικών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων ή στην υποβολή εκθέσεων στα θεσμικά όργανα της Ένωσης.
- (8) Προκειμένου να ενισχυθεί η εθνική ικανότητα **πρόληψης, εντοπισμού και** ταυτοποίησης των θυμάτων σε πρώιμο στάδιο και παραπομπής τους στις κατάλληλες υπηρεσίες προστασίας, συνδρομής και στήριξης, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν, με νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, εθνικοί μηχανισμοί παραπομπής στα κράτη μέλη. Η θέσπιση επίσημων εθνικών μηχανισμών παραπομπής για την

¹ COM(2022)0245.

παραπομπή των θυμάτων και ο ορισμός εθνικών σημείων επαφής για τις διάφορες μορφές της εμπορίας ανθρώπων αποτελούν βασικά μέτρα για την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας και τη διασφάλιση της έγκαιρης ανίχνευσης των θυμάτων, του εντοπισμού καθώς και της παροχής συνδρομής και στήριξης σε αυτά μέσω του συντονισμού μεταξύ διαφορετικών αρμόδιων και σχετικών οργανώσεων στήριξης. Στην περίπτωση των θυμάτων παιδικής ηλικίας, ιδιαίτερα των κοριτσιών, οι μηχανισμοί θα πρέπει να παρέχουν στήριξη με τρόπο που να είναι ιδιαίτερα προσαρμοσμένος στις συγκεκριμένες ανάγκες τους, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία.

- (8α) Προκειμένου να ενισχυθεί η εθνική ικανότητα όσον αφορά την ανίχνευση, τον εντοπισμό και την παραπομπή των θυμάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αναπτύξουν εθνικά σχέδια δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Θα πρέπει να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν τα εν λόγω σχέδια σε τακτά χρονικά διαστήματα. Τα εθνικά σχέδια δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προληπτικών μέτρων και μέτρων παρακολούθησης, συλλογής δεδομένων, συντονισμού και δέουσας επιμέλειας για την πρόληψη της επανεμπορίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν και να επικαιροποιήσουν τα σχέδια αυτά σε διαβούλευση με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
- (8β) Η συνδρομή, στήριξη και προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων δεν θα πρέπει να εξαρτάται από τη συνεργασία τους στην ποινική έρευνα, δίωξη ή δίκη για αδικήματα που σχετίζονται με την κατάστασή τους ως θύματα εμπορίας ανθρώπων ή την επιτυχή έκβαση των εν λόγω διαδικασιών. Τα θύματα εμπορίας ανθρώπων δεν θα πρέπει να κρατούνται, να κατηγορούνται ή να διώκονται για παρατυπία της εισόδου ή της διαμονής τους σε κράτος μέλος ή για τη συμμετοχή τους σε παράνομες δραστηριότητες, και δεν θα πρέπει να αποκλείονται από μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας λόγω της απόφασής τους να μην συνεργαστούν με τις ανακριτικές ή διωκτικές αρχές.
- (9) Προκειμένου να αναπτυχθεί μια συνεκτική πολιτική για την αντιμετώπιση της ζήτησης και προκειμένου να ενισχυθούν και να εναρμονιστούν περαιτέρω οι προσπάθειες της ποινικής δικαιοσύνης όσον αφορά τη μείωση της ζήτησης και της προσφοράς σε όλα τα κράτη μέλη, είναι σημαντικό να ποινικοποιηθεί η χρήση υπηρεσιών και οι πράξεις που αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης και παρέχονται από θύμα αδικήματος που αφορά την εμπορία ανθρώπων. Η ποινικοποίηση της πράξης αυτής αποτελεί μέρος μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη μείωση της ζήτησης, η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των υψηλών επιπέδων προσφοράς και ζήτησης που ευνοούν όλες τις μορφές εκμετάλλευσης και στην εξάλειψη της σημερινής νοοτροπίας της ατιμωρησίας. Το αδίκημα δεν θα πρέπει να ισχύει για πελάτες που αγοράζουν προϊόντα που κατασκευάζονται υπό συνθήκες εργασιακής εκμετάλλευσης, καθώς δεν αποτελούν χρήστες υπηρεσίας. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ένα ελάχιστο νομικό πλαίσιο εν προκειμένω και τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυστηρότερους ποινικούς κανόνες.
- (9α) Οι προσπάθειες για την ποινικοποίηση της συνειδητής χρήσης των υπηρεσιών των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων δεν έχουν οδηγήσει σε μείωση της ζήτησης και οι χώρες που έχουν νομοθετήσει για την εν λόγω ζήτηση έχουν δει αποτελέσματα. Προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία υψηλού ορίου για τις διώξεις και η μη

πραγματοποίηση του στόχου της οδηγίας για μείωση της ζήτησης, η ποινική ευθύνη δεν θα πρέπει να περιορίζεται στη χρήση σεξουαλικών υπηρεσιών εν γνώσει του γεγονότος ότι το πρόσωπο είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων.

- (9β) *Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της αποθάρρυνσης της ζήτησης που ευνοεί την εμπορία ανθρώπων, είναι αναγκαίο οι προσπάθειες σε επίπεδο ποινικής δικαιοσύνης να συνδυαστούν με άλλα μέτρα. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης επικεντρωμένες στα θύματα, κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης κατάρτισης που να είναι ειδικά σχεδιασμένη για άνδρες, εκπαιδευτικές δραστηριότητες που προάγουν την ισότητα και την καταπολέμηση των σεξιστικών στερεοτύπων, του ρατσισμού και της έμφυλης βίας, καθώς και έρευνα για την ανάλυση της σχέσης μεταξύ των καταστάσεων ευπάθειας και της έκθεσης σε κινδύνους εμπορίας ανθρώπων.*
- (9γ) *Τα άτομα με οποιοδήποτε είδος αναπηρίας, ιδιαίτερα τα κορίτσια με αναπηρία, διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να πέσουν θύματα εμπορίας ανθρώπων. Οι δράστες μπορεί να τα στοχοποιήσουν συγκεκριμένα λόγω της ιδιαίτερα ευάλωτης θέσης τους και των εμποδίων που αντιμετωπίζουν όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων με αναπηρία όταν παρέχουν στα θύματα αυτά μέτρα στήριξης, και να διασφαλίζουν ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι λαμβάνουν επαρκή κατάρτιση ώστε να μπορούν να συνδράμουν τα θύματα με τρόπο φιλικό προς την αναπηρία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων με αναπηρία είναι σε θέση να συμμετέχουν αποτελεσματικά στις δικαστικές διαδικασίες.*
- (9δ) *Λαμβάνοντας υπόψη τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το καθεστώς των ανιθαγενών, της 28ης Σεπτεμβρίου 1954, και τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση της ανιθαγένειας, της 30ής Αυγούστου 1961 («συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών για την ανιθαγένεια»), τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ανιθαγενών που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, καθώς και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να αποτρέψουν το ενδεχόμενο τα θύματα εμπορίας ανθρώπων να καταστούν ανιθαγενείς. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξακριβώσουν την ταυτότητα των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, να καθορίσουν και να επιβεβαιώσουν την ιθαγένειά και το καθεστώς ιθαγένειάς τους.*
- (10) *Η συλλογή ακριβών, αξιόπιστων συνεκτικών, ανωνυμοποιημένων και αναλυτικών δεδομένων τουλάχιστον ανά βιολογικό και κοινωνικό φύλο, φυλετική και εθνοτική καταγωγή, ηλικία, κοινωνικοοικονομική τάξη, εθνικότητα, καθεστώς ανιθαγένειας, και δεδομένων συγκρίσιμων μεταξύ των κρατών μελών, όπου αυτό είναι δυνατό βάσει του εθνικού δικαίου, καθώς και η έγκαιρη δημοσίευση των συλλεγόμενων δεδομένων και στατιστικών στοιχείων, είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διασφάλιση πλήρους γνώσης σχετικά με την έκταση της εμπορίας ανθρώπων εντός της Ένωσης. Η θέσπιση απαίτησης για τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης, να συλλέγουν και να υποβάλλουν στην Επιτροπή στατιστικά δεδομένα σχετικά με την εμπορία ανθρώπων κάθε χρόνο με εναρμονισμένο τρόπο αναμένεται να αποτελέσει σημαντικό βήμα για τη βελτίωση της*

γενικής κατανόησης του φαινομένου και τη διασφάλιση της υιοθέτησης πολιτικών και στρατηγικών βάσει δεδομένων. Λόγω της σημασίας που έχει η ύπαρξη επικαιροποιημένων στατιστικών δεδομένων το συντομότερο δυνατόν, είναι σκόπιμο να καθοριστεί η ημερομηνία εφαρμογής του άρθρου σχετικά με τη συλλογή δεδομένων στο συντομότερο δυνατό χρονικό σημείο, που είναι η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας.

- (10α) Όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της μη επαναπροώθησης, βάσει της οποίας τα κράτη απαγορεύεται να μεταφέρουν ή να απομακρύνουν άτομα από τη δικαιοδοσία ή τον πραγματικό έλεγχο τους όταν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο, κατά την επιστροφή του, θα κινδύνευε να υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη, συμπεριλαμβανομένων δίωξης, βασανιστηρίων, κακομεταχείρισης ή άλλης σοβαρής παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η αρχή της μη επαναπροώθησης δεσμεύει όλα τα κράτη μέλη σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (10β) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη ευάλωτη κατάσταση των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας στις διαδικασίες ασύλου, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων [και του πιθανού αποκλεισμού τους από τη διαδικασία στα σύνορα κατόπιν ατομικής αξιολόγησης που διενεργείται από τις εθνικές αρχές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) XX/YY του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ] και τις ειδικές ανάγκες υποδοχής σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) XX/YY του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (προτεινόμενη οδηγία σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία).
- (10γ) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί από τα κράτη μέλη για την πρόληψη της επανεμπορίας των θυμάτων στην Ένωση κατά τη διενέργεια μεταφορών στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) XX/YY του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [πρόταση κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου και του προτεινόμενου κανονισμού (ΕΕ) XXX/XXX], ιδίως με τη μη μεταφορά τους στη χώρα όπου έπεσαν θύμα εκμετάλλευσης κατά την πρώτη άφιξή τους ή στην οποία είναι παρόντες οι παραβάτες, αφήνοντάς τα έτσι περισσότερο εκτεθειμένα στον κίνδυνο επανεμπορίας και νέου τραύματος, με την επιφύλαξη του δικαιώματος στην οικογενειακή ζωή.
- (10δ) Είναι σημαντικό να αποφευχθεί το ενδεχόμενο τα θύματα να πρέπει να επιλέξουν μεταξύ της διαδικασίας ασύλου και της αίτησης άδειας διαμονής σύμφωνα με την οδηγία 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου¹. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαδικασιών.

¹ Οδηγία 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργειας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές (ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 19).

- (10ε) *Η απαγωγή, η φυλάκιση, ο βιασμός, η σεξουαλική δουλεία, η καταναγκαστική εργασία, η αφαίρεση οργάνων, οι σωματικοί ξυλοδαρμοί, η λιμοκτονία, η στέρηση ιατρικής περίθαλψης, μεταξύ άλλων, είναι εγγενείς στην εμπορία ανθρώπων. Πρόκειται για σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες ενδέχεται να ισοδυναμούν με δίωξη. Επιπλέον, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων ενδέχεται να διατρέχουν κίνδυνο δίωξης ή άλλων σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εάν επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους. Τα άτομα αυτά χρειάζονται διεθνή προστασία, όπως προβλέπεται στη Σύμβαση σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων και στην οδηγία XX/YY/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (πρόταση οδηγίας σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας), στο διεθνές δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή σε άλλες μορφές προστασίας βάσει εθνικού δικαίου.*
- (10στ) *Η έλλειψη ασφαλών και νόμιμων ευκαιριών μετανάστευσης, οι ανθρωπιστικές κρίσεις και η γενική ζήτηση για φθηνή εργασία, υπηρεσίες και πράξεις υπό συνθήκες εκμετάλλευσης, σε συνδυασμό με την έλλειψη νομικής προστασίας, εκθέτουν τους ανθρώπους σε σημαντικό κίνδυνο εκμετάλλευσης και κακοποίησης, και επιδεινώνουν την έκθεση των μεταναστών, των προσφύγων και των αιτούντων άσυλο στους διακινητές.*
- (10ζ) *Τα κράτη μέλη θα πρέπει πάντα να δίνουν προτεραιότητα σε μια προσέγγιση που βασίζεται στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των θυμάτων έναντι της δίωξης κατά την εφαρμογή εθνικών δράσεων σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως κατά τη διαδικασία ταυτοποίησης.*
- (10η) *Εάν τους παρασχεθεί προστασία και συνδρομή, τα θύματα είναι λιγότερο πιθανό να διατρέχουν κίνδυνο να στοχοποιηθούν και να πέσουν εκ νέου θύματα εμπορίας και είναι πιο δεκτικά στο να συμμετάσχουν οικειοθελώς στις ποινικές διαδικασίες παρέχοντας στοιχεία κατά των διακινητών, αφού αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη με τις υπηρεσίες και τις αρχές στήριξης.*
- (10θ) *Σε περιπτώσεις ανθρωπιστικών κρίσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενσωματώνουν μέτρα για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων στα σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Τέτοια μέτρα θα πρέπει να λαμβάνονται από την έναρξη οποιασδήποτε κρίσης και θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα προστασίας των παιδιών.*
- (10ι) *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι παρέχεται δωρεάν ψυχολογική, ψυχοκοινωνική, συναισθηματική και εκπαιδευτική στήριξη σε θύματα παιδικής ηλικίας, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους. Θα πρέπει να παρέχεται επίσης στήριξη σε παιδιά που έχουν γίνει μάρτυρες εμπορίας ανθρώπων ή παιδιά που στερήθηκαν τη γονική μέριμνα ως αποτέλεσμα εμπορίας ανθρώπων.*
- (10ια) *Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ορίζεται κηδεμόνας σε ασυνόδευτα παιδιά που έχουν πέσει θύματα εμπορίας ανθρώπων για να τα εκπροσωπεί, να τα συνδράμει και να ενεργεί για λογαριασμό τους προκειμένου να διαφυλαχτούν τα βέλτιστα συμφέροντά τους και η γενικότερη ευημερία τους. Όταν θα πρέπει να*

οριστεί, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, κηδεμόνας και/ή εκπρόσωπος για ένα παιδί, οι ρόλοι αυτοί μπορούν να επιτελούνται από το ίδιο πρόσωπο ή από νομικό πρόσωπο, ίδρυμα ή αρχή.

- (11) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, συγκεκριμένα η πρόληψη και η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και η προστασία των θυμάτων αυτού του εγκλήματος, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί, ως εκ τούτου, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (12) Η οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως τον σεβασμό και την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την απαγόρευση της δουλείας, της καταναγκαστικής εργασίας και της εμπορίας ανθρώπων, το δικαίωμα στη **σωματική και ψυχική** ακεραιότητα του προσώπου, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, το δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την ελευθερία επιλογής επαγγέλματος και το δικαίωμα προς εργασία, την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, τα δικαιώματα του παιδιού, τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και την απαγόρευση της παιδικής εργασίας, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας ποινικών αδικημάτων και ποινών. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία επιδιώκει να εξασφαλίσει την πλήρη τήρηση των εν λόγω δικαιωμάτων και αρχών, που πρέπει να εφαρμόζονται αναλόγως.
- (13) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της. [H] Σύμφωνα με το άρθρο 3 και το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία γνωστοποίησε [, με επιστολή της ...] την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (14) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.

(15) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα¹, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να επισυνάψουν στην κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, όταν δικαιολογείται, ένα ή περισσότερα έγγραφα που διευκρινίζουν τη σχέση ανάμεσα στα στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα τμήματα των εθνικών πράξεων μεταφοράς. Για την παρούσα οδηγία ο νομοθέτης εκτιμά ότι η διαβίβαση των εγγράφων αυτών είναι δικαιολογημένη.

(15α) Για να προστατευθούν τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως τα υφιστάμενα μέσα, όπως ο κανονισμός 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου².

(16) Επομένως, η οδηγία 2011/36/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2011/36/ΕΕ

Η οδηγία 2011/36/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 2, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, την εκμετάλλευση της αλλότριας πορνείας ή άλλων μορφών σεξουαλικής εκμετάλλευσης, την καταναγκαστική παροχή εργασίας ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της απαιτείας, της δουλείας ή πρακτικών παρόμοιων με τη δουλεία, την οικιακή δουλεία ή την εκμετάλλευση εγκληματικών δραστηριοτήτων, ή την αφαίρεση οργάνων, τον καταναγκαστικό γάμο, την παράνομη υιοθεσία, την παρένθετη μητρότητα για αναπαραγωγική εκμετάλλευση, την εκμετάλλευση παιδιών σε ιδρύματα διαμονής και κλειστού τύπου, ή τη στρατολόγηση παιδιών για τη διάπραξη ή συμμετοχή σε εγκληματικές δραστηριότητες.»

2) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 2α

Αδικήματα που αφορούν την εμπορία ανθρώπων διαπράττονται ή διευκολύνονται μέσω τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι εκ προθέσεως τελούμενες πράξεις και τα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 και η εκμετάλλευση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3, περιλαμβάνουν πράξεις που διαπράττονται μέσω τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών.»

¹ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

² Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλασιού 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57).

2α) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τιμωρούνται τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 με στερητική της ελευθερίας ποινή, το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται σε τουλάχιστον δέκα έτη στις περιπτώσεις που το αδίκημα:

- α) διεπράχθη εις βάρος ιδιαίτερα ευάλωτου θύματος, το οποίο, στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, περιλαμβάνει τουλάχιστον τους λόγους του καθεστώτος διαμονής, της εγκυμοσύνης, της κατάστασης εξάρτησης ή της κατάστασης σωματικής, διανοητικής, πνευματικής ή αισθητηριακής αναπηρίας ή δυσχέρειας, που ζει σε ιδρύματα, όπως οίκους ευγηρίας, ιδρύματα διαμονής για παιδιά, κέντρα υποδοχής, κέντρα κράτησης ή κέντρα φιλοξενίας αιτούντων άσυλο, καθώς και σε ανιθαγενή θύματα και θύματα παιδικής ηλικίας·
- β) διεπράχθη στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια της απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου 2008/841/ΔΕΥ της 24ης Οκτωβρίου 2008 για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος¹·
- γ) εκ προθέσεως ή λόγω σοβαρής αμέλειας, έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του θύματος ή προκάλεσε τον θάνατο του θύματος·
- δ) διεπράχθη με τη χρήση σοβαρής βίας ή προκάλεσε ιδιαίτερα σοβαρή σωματική ή ψυχολογική βλάβη στο θύμα·
- δα) διεπράχθη μέσω τεχνολογιών πληροφοριών ή επικοινωνιών με τη δημιουργία περιεχομένου σαφούς σεξουαλικού χαρακτήρα που περιλαμβάνει θύμα εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της δημοσιοποίησης ή της απειλής δημοσιοποίησης τέτοιου είδους περιεχομένου, ή της απόκτησης οικονομικών οφελών από αυτό, γεγονός που θέτει ή εγκλωβίζει το θύμα σε κατάσταση εκμετάλλευσης ή τρωτότητας και προκαλεί σημαντική ψυχολογική βλάβη·
- δβ) το αδίκημα διεπράχθη με την εξώθηση του θύματος να καταναλώσει, να χρησιμοποιήσει ή να επηρεαστεί από ναρκωτικά, αλκοόλ ή άλλες ουσίες που προκαλούν μέθη· ή
- δγ) ο δράστης έχει καταδικασθεί στο παρελθόν για αδικήματα του ίδιου τύπου.»·

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν

¹ ΕΕ L 300 της 11.11.2008, σ. 42.

ότι, εκτός από τις κυρώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, οι πράξεις και τα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 και η εκμετάλλευση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 τιμωρούνται με πρόστιμα ανάλογα με τη βαρύτητα και τη διάρκεια της βλάβης που προκλήθηκε στο θύμα εμπορίας ανθρώπων, καθώς και με τα οικονομικά οφέλη που προέκυψαν από τη διάπραξη του αδικήματος».

2β) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, η εισαγωγική φράση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2, 3 και 18α παράγραφος 1, τα οποία διαπράττονται προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο, είτε ενεργεί ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου, το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του νομικού προσώπου, με βάση:»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Επίσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη και στις περιπτώσεις όπου η απουσία εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή τη διάπραξη αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2, 3 και 18α παράγραφος 1 προς όφελος του συγκεκριμένου νομικού προσώπου από πρόσωπο που ενεργεί υπό τη δικαιοδοσία του.»

3) Τα άρθρα 6 και 7 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 6
Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι το νομικό πρόσωπο το οποίο υπέχει ευθύνη βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 ή 2 υπόκειται σε χρηματικές ποινές ποινικής ή μη ποινικής φύσης και, κατά περίπτωση, στις ακόλουθες κυρώσεις:

- α) αποκλεισμό από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις ή επιδοτήσεις·
- β) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος.

βα) αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε δημόσιες συμβάσεις·

ββ) ανάκληση ορισμένων ή όλων των δημόσιων παροχών, ενισχύσεων ή επιδοτήσεων που χορηγήθηκαν έως και 12 μήνες πριν από τη διάπραξη των αδικημάτων εμπορίας ανθρώπων·

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι το νομικό πρόσωπο το οποίο υπέχει ευθύνη βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 1 ή 2 για διακεκριμένο αδίκημα λόγω οποιασδήποτε από τις περιστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 υπόκειται, κατά περίπτωση, στις ακόλουθες κυρώσεις:
 - α) μέτρα προσωρινής ή οριστικής απαγόρευσης της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·
 - β) θέση υπό δικαστική εποπτεία·
 - γ) δικαστική εκκαθάριση.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.».

Άρθρο 7

Δέσμευση και δήμευση

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι οι αρμόδιες αρχές τους είναι δυνατόν να εντοπίζουν, να δεσμεύουν, να διαχειρίζονται και να δημεύουν, σύμφωνα με την οδηγία ΕΕ/XX/YY του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [*προτεινόμενη οδηγία σχετικά με την ανάκτηση και τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων*]¹, τα προϊόντα οποιουδήποτε από τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία και τα όργανα που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για την τέλεσή τους ή τη συμβολή στην τέλεσή τους.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα δεσμευμένα και δημευμένα προϊόντα και τα όργανα που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση ή συνέβαλαν στην τέλεση των αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία χρησιμοποιούνται, κατά προτεραιότητα, για την παροχή στήριξης, συνδρομής και προστασίας στα θύματα, μεταξύ άλλων μέσω της άμεσης αποζημίωσης των θυμάτων, καθώς και για την περαιτέρω επένδυση στη διερεύνηση και δίωξη υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων.».

3α) Το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Μη άσκηση δίωξης ή μη επιβολή ποινικών κυρώσεων στα θύματα

1. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων ποινικού δικαίου και διαδικαστικών κατευθυντήριων γραμμών, για να εξασφαλίσουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων δεν υπέχουν ευθύνη για την παρατυπία της εισόδου ή της διαμονής τους σε κράτος μέλος ή για τη συμμετοχή τους σε παράνομες δραστηριότητες τις οποίες αναγκάστηκαν να διαπράξουν ως άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι υπέστησαν κάποια από τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διακόψουν κάθε διαδικασία κατά του θύματος, για*

¹ COM(2022)0245.

να τερματίσουν κάθε περιορισμό των δικαιωμάτων των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της στέρησης της ελευθερίας τους, για να ακυρώσουν τυχόν σχετικές ποινές και για να διαγράψουν το αστυνομικό και το ποινικό τους μητρώο σε περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν εφαρμόσει τη μη άσκηση δίωξης και τη μη επιβολή κυρώσεων.

2. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η μη άσκηση δίωξης και η μη επιβολή κυρώσεων σε θύμα δεν εξαρτάται από την προθυμία του θύματος να συνεργαστεί σε ποινική έρευνα, δίωξη ή δίκη, με την επιφύλαξη της οδηγίας 2004/81/ΕΚ ή παρόμοιων ρυθμίσεων εθνικής νομοθεσίας για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.*
3. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι κάθε απόφαση σχετικά με τη μη άσκηση δίωξης και τη μη επιβολή κυρώσεων στα θύματα λαμβάνεται κατόπιν ατομικής αξιολόγησης από εκπαιδευμένους και εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους.»*
4. *Τα κράτη μέλη αυξάνουν την ευαισθητοποίηση και ενισχύουν τις ικανότητες όσον αφορά την εφαρμογή των διεθνών διατάξεων που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με το παρόν άρθρο μεταξύ των επαγγελματιών που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με θύματα, συμπεριλαμβανομένων των αρχών επιβολής του νόμου, του δικαστικού σώματος, των νόμιμων εκπροσώπων, των αρχών διαχείρισης των συνόρων και των επιθεωρητών εργασίας.»*
5. *Τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη στέρηση της ελευθερίας, τη δίωξη και την επιβολή κυρώσεων στις περιπτώσεις παιδιών για τη συμμετοχή τους σε παράνομες δραστηριότητες τις οποίες έχουν υποχρεωθεί να διαπράττουν ως άμεση συνέπεια της υπαγωγής τους σε οποιαδήποτε από τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2.»*

3β) Στο άρθρο 9, οι παράγραφοι 3 και 4 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «3. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα πρόσωπα, οι μονάδες ή οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3, τυγχάνουν της ανάλογης επιμόρφωσης, και προκειμένου να δημιουργήσουν ειδικευμένες μονάδες στις αστυνομικές και διωκτικές αρχές των κρατών μελών.*
4. *Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επαγγελματίες που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με θύματα εμπορίας ανθρώπων, όπως οι αρχές επιβολής του νόμου, υγειονομικής περίθαλψης, οι κοινωνικές υπηρεσίες, οι γενικές και εξειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης και οι δικαστικές αρχές, λαμβάνουν τεκμηριωμένη κατάρτιση και στοχευμένες πληροφορίες σε επίπεδο κατάλληλο για τις επαφές τους με τα θύματα, ώστε να μπορούν να εντοπίζουν, να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν την εμπορία ανθρώπων και να αποφεύγουν την επαναθυματοποίηση. Η κατάρτιση αυτή αναπτύσσεται σε διαβούλευση με τις ειδικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης των γυναικών και τις υπηρεσίες υποστήριξης που ειδικεύονται στα θύματα εμπορίας και βασίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα, επικεντρώνεται στα*

θύματα, ευαισθητοποιεί σχετικά με το φύλο, την αναπηρία, τη γλώσσα και τα παιδιά και λαμβάνει υπόψη τις τραυματικές εμπειρίες.»

5. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τεθούν στη διάθεση των προσώπων, μονάδων ή υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2, 2α και 3, αποτελεσματικά εργαλεία έρευνας, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται κατά του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέτρα που λαμβάνονται για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διερεύνηση και τη δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2, 2α και 3 είναι αναλογικά προς το αδίκημα που διεπράχθη.»*

- 4) Το άρθρο 11 **■** αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 11

Συνδρομή, στήριξη και προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

1. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι παρέχεται συνδρομή, στήριξη και προστασία στα θύματα στο πλαίσιο προσέγγισης που λαμβάνει υπόψη το φύλο, την αναπηρία και τα παιδιά και βασίζεται σε διατομεακή προσέγγιση. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχεται συνδρομή, στήριξη και προστασία στα θύματα πριν, κατά τη διάρκεια και για κατάλληλο χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα θύματα έχουν πρόσβαση σε συνδρομή δωρεάν και σε γλώσσα που μπορούν να κατανοήσουν. 1α. Τα κράτη μέλη καθορίζουν κατά πόσον τα θύματα εμπορίας ανθρώπων είναι ανιθαγενή ή διατρέχουν κίνδυνο ανιθαγένειας και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα αυτά, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες προστασίας τους.*
2. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι ένα πρόσωπο θεωρείται και αντιμετωπίζεται ως θύμα αμέσως μόλις οι αρμόδιες αρχές έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί εις βάρος του συγκεκριμένου προσώπου οποιοδήποτε εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3. 3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η παροχή συνδρομής, στήριξης και προστασίας σε θύμα δεν εξαρτάται από την προθυμία του θύματος να συνεργαστεί σε ποινική έρευνα, δίωξη ή δίκη, με την επιφύλαξη της οδηγίας 2004/81/EK ή διατάξεις του εθνικού δικαίου για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας.*
4. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να θεσπίσουν, με νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής με στόχο την έγκαιρη ανίχνευση, τον εντοπισμό, τη συνδρομή και τη στήριξη ανιχνευμένων και εντοπισμένων θυμάτων, σε συνεργασία με τις σχετικές οργανώσεις υποστήριξης, και να ορίσουν εθνικά σημεία επαφής για την παραπομπή των θυμάτων. Κατά τη διαδικασία έγκαιρης ανίχνευσης και εντοπισμού των θυμάτων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των σχετικών οργανώσεων της*

κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών.

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής με αρμοδιότητες τουλάχιστον στους ακόλουθους τομείς:

- α) όσον αφορά την ανίχνευση, τη θέσπιση ελάχιστων κοινών προτύπων, την προσαρμογή των διαδικασιών στις διάφορες μορφές εκμετάλλευσης που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία και την κατάρτιση σχεδίων έκτακτης ανάγκης για ευαίσθητα περιβάλλοντα·*
 - β) όσον αφορά τον εντοπισμό των θυμάτων, την προώθηση, τον συντονισμό και, κατά περίπτωση, τη χρηματοδότηση προγραμμάτων για τον εντοπισμό των θυμάτων αυτών, καθώς και την ανάπτυξη εργαλείων για την εκτίμηση των κινδύνων, μεταξύ άλλων και σε ανθρωπιστικές κρίσεις·*
 - γ) όσον αφορά την προστασία των θυμάτων, τη θέσπιση μηχανισμών για την εναρμόνιση της βοήθειας προς τα θύματα αυτά και τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων στα κέντρα υποδοχής και τα προγράμματα που παραπέμπουν τα θύματα σε ειδικό κέντρο προστασίας ή σε πόρους ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.*
- 5. Τα μέτρα συνδρομής και στήριξης που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 1α και 2 παρέχονται μετά από προηγούμενη ενημέρωσή και συναίνεσή των θυμάτων και περιλαμβάνουν μακροπρόθεσμη συνδρομή και τουλάχιστον σε βιωτικό επίπεδο ικανό να εξασφαλίσει τη διαβίωση των θυμάτων με μέτρα όπως η παροχή κατάλληλης και ασφαλούς στέγης, οικονομική βοήθεια, πόρους για την οικονομική και κοινωνική ανάκαμψή τους μέσω πρόσβασης στην εκπαίδευση, επιμόρφωσης και πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς και ιατρική περίθαλψη συμπεριλαμβανομένης και της ψυχολογικής βοήθειας, της παροχής συμβουλών και ενημέρωσης, και υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας κατά περίπτωση.*
- 5α. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την παροχή ειδικών εγκαταστάσεων για τα ανιχνευμένα και εντοπισμένα θύματα εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των ασυνόδευτων ανηλίκων και των ανηλίκων που έχουν αποχωριστεί τις οικογένειές τους, και για τη διασφάλιση της ασφαλούς διαμονής σε κέντρα προστασίας· τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την παρουσία ειδικά εκπαιδευμένου σε θέματα φύλου προσωπικού στις εγκαταστάσεις υποδοχής και παρέχουν επαρκή στήριξη και χρηματοδότηση στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που συνεργάζονται μαζί τους.*
- 6. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 5 καλύπτουν, κατά περίπτωση, πληροφορίες ως προς την περίοδο επίσκεψης και ανάκαμψης δυνάμει της οδηγίας 2004/81/ΕΚ, και πληροφορίες ως προς τη δυνατότητα παροχής διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του*

Συμβουλίου¹ και της οδηγίας 2005/85/EK του Συμβουλίου² ή δυνάμει διεθνών πράξεων ή άλλων συναφών εθνικών ρυθμίσεων.

7. Τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας που παρέχονται στα θύματα προσαρμόζονται στη μορφή της εμπορίας ή εκμετάλλευσης ανθρώπων που υφίστανται και στις ειδικές ανάγκες του θύματος. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τα θύματα με ειδικές ανάγκες, όταν οι ανάγκες αυτές προκύπτουν ειδικότερα από εγκυμοσύνη, την κατάσταση της υγείας, αναπηρία ή σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας που έχουν υποστεί.».

4α) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 11α

Θύματα εμπορίας ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με την αρχή της μη επαναπροώθησης και με το δικαίωμα των θυμάτων να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας ή ισοδύναμου εθνικού καθεστώτος, μεταξύ άλλων όταν το θύμα λαμβάνει συνδρομή, υποστήριξη και προστασία που αναφέρεται στο άρθρο 11 και παρά την παρατυπία της εισόδου στο έδαφος των κρατών μελών ή διαμονής στην παράγραφο 3. Για τον σκοπό αυτό, τα καθήκοντα των εθνικών μηχανισμών παραπομπής που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 4 περιλαμβάνουν στενή συνεργασία και δημιουργούν πρωτόκολλα με τις εθνικές αρχές ασύλου προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι παρέχεται προστασία, στήριξη και συνδρομή σε θύματα εμπορίας ανθρώπων που χρήζουν επίσης διεθνούς προστασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις προσωπικές περιστάσεις του θύματος, συμπεριλαμβανομένου του εάν έχει υποστεί διακρίσεις για λόγους όπως το βιολογικό ή κοινωνικό φύλο, η φυλή ή η εθνοτική καταγωγή, η αναπηρία, η ηλικία, ο γενετήσιος προσανατολισμός, η ταυτότητα ή η έκφραση του φύλου και ο φυλοσύνδετος χαρακτήρας ή συνδυασμός αυτών.
2. Τα κράτη μέλη διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την ταχεία και ακριβή ανίχνευση και εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, καθώς και την παραπομπή τους σε διαδικασίες διεθνούς προστασίας από αρμόδιες αρχές, σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς που συμμετέχουν στον εντοπισμό, την υποδοχή και την επεξεργασία των στοιχείων των παράτυπων μεταναστών. Τα θύματα ενημερώνονται το συντομότερο δυνατό σχετικά με το δικαίωμά τους να υποβάλουν αίτηση για διεθνή προστασία, σε γλώσσα που μπορούν να

¹ Οδηγία 2004/83/EK του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους, ΕΕ L 304 της 30.9.2004, σ. 12.

² Οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα (ΕΕ L 326 της 13.12.2005, σ. 13).

κατανοήσουν και το συντομότερο δυνατόν.

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η αρχή της μη δίωξης ή μη επιβολής κυρώσεων στα θύματα δυνάμει του άρθρου 8 εφαρμόζεται σε θύματα εμπορίας ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και τον συντονισμό μεταξύ των διεθνών συστημάτων προστασίας και των διαδικασιών για την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Κατά τη διαδικασία αυτή, υπάρχουν κατάλληλοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί παραπομπής μεταξύ των αρχών που εμπλέκονται σε δραστηριότητες καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και εκείνων που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και η αξιολόγηση της ουσίας της αίτησης δεν συνδέονται με την προθυμία ή την ικανότητα του θύματος να συνεργαστεί με τις αρχές στην ποινική έρευνα και δίωξη της εμπορίας ανθρώπων με την επιφύλαξη της οδηγίας 2004/81/EK ή των διατάξεων του εθνικού δικαίου που μεταφέρουν την εν λόγω οδηγία στο εθνικό δίκαιο.».

4β) Στο άρθρο 12, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν πρόσβαση χωρίς καθυστέρηση σε νομικές συμβουλές και, ανάλογα με τον ρόλο του θύματος στο οικείο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, σε νομική εκπροσώπηση, μεταξύ άλλων και για την απαίτηση αποζημίωσης. Οι νομικές συμβουλές και η νομική εκπροσώπηση παρέχονται σε γλώσσα που μπορούν να κατανοήσουν και δωρεάν.»

4γ) Στο άρθρο 13, προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«2α. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες υποβολής εκθέσεων είναι ασφαλείς, εμπιστευτικές και προσβάσιμες για τα παιδιά, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

2β. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την έγκαιρη ανίχνευση και τον εντοπισμό παιδιών που έχουν πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων, τα οποία παρέχουν οποιαδήποτε ένδειξη ότι ενδέχεται να διατρέχουν κίνδυνο δίωξης και χρήζουν διεθνούς προστασίας και παραπέμπονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 11α.».

4δ) Το άρθρο 14 τροποποιείται ως εξής:

α) οι παράγραφοι 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι ειδικές ενέργειες και υπηρεσίες στήριξης που

προορίζονται να συνδράμουν και να στηρίζουν τα παιδιά που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στο πλαίσιο της φυσικής και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασής τους, θεσπίζονται μετά από ατομική εκτίμηση των προσωπικών περιστάσεων καθενός θύματος παιδικής ηλικίας, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την άποψή του, τις ανάγκες του και τις ανησυχίες του με σκοπό την εξεύρεση μόνιμων λύσεων για το παιδί, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων για την υποστήριξη της μετάβασής του στη χειραφέτηση και την ενηλικίωση, προκειμένου να αποφευχθεί η επανεμπορία ανθρώπων. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα κράτη μέλη παρέχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση σε θύματα παιδικής ηλικίας και σε παιδιά θυμάτων στα οποία παρέχεται συνδρομή και στήριξη σύμφωνα με το άρθρο 11, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο. Τα κράτη μέλη παρέχουν στέγη στα θύματα παιδικής ηλικίας χωρίς να τους στερούν την ελευθερία.

2. *Τα κράτη μέλη διορίζουν κηδεμόνα ή εκπρόσωπο για το παιδί που είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων μόλις αυτό χαρακτηριστεί από τις αρχές ως θύμα όταν, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, οι δικαιούχοι της γονικής μέριμνας λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του παιδιού, αποκλείονται από τη διασφάλιση του ύψιστου συμφέροντος του παιδιού ή/και από την εκπροσώπηση του παιδιού. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης όταν το παιδί πέφτει θύμα εμπορίας ανθρώπων ενώ βρίσκεται υπό την κηδεμονία δημόσιου ή ιδιωτικού ιδρύματος.»*

β) παρεμβάλλονται οι ακόλουθες παράγραφοι:

- 3α. *Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ορίζεται κηδεμόνας σε ασυνόδευτα παιδιά που έχουν πέσει θύματα εμπορίας ανθρώπων για να τα εκπροσωπή, να τα συνδράμει και να ενεργεί για λογαριασμό τους, κατά περίπτωση, προκειμένου να διαφυλαχτούν τα συμφέροντά τους και η γενικότερη ευημερία τους και έτσι ώστε τα ασυνόδευτα παιδιά να μπορούν να επωφελοούνται από τα δικαιώματα που απορρέουν από την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν επίσης τα αναγκαία μέτρα για τον προσδιορισμό της ταυτότητας και της ιθαγένειας του ασυνόδευτου παιδιού και για την εύρεση της οικογένειάς του, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.*
- 3β. *Τα θύματα παιδικής ηλικίας, έχουν πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες προστασίας και στήριξης παιδιών, συμπεριλαμβανομένων κέντρων προστασίας και εγκαταστάσεων φιλικών προς τα παιδιά. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι παρέχονται επαρκώς μέτρα στήριξης για την προστασία των θυμάτων παιδικής ηλικίας που έρχονται σε επαφή με υπηρεσίες υιοθεσίας και κοινωνικής πρόνοιας.»*

4ε) Το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Τα κράτη μέλη, ανάλογα με τον ρόλο των θυμάτων στο οικείο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, εξασφαλίζουν ότι τα παιδιά που έχουν πέσει θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν πρόσβαση χωρίς καθυστέρηση σε δωρεάν νομικές συμβουλές σε γλώσσα που μπορούν να κατανοήσουν και σε δωρεάν νομική εκπροσώπηση, μεταξύ άλλων και για την απαίτηση αποζημίωσης.»

β) η παράγραφος 3, το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) οι συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας πραγματοποιούνται χωρίς καθυστέρηση από τότε που τα γεγονότα έχουν αναφερθεί στις αρμόδιες αρχές.»

4στ) Το άρθρο 16 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι ειδικές ενέργειες που προορίζονται να συνδράμουν και να στηρίζουν τα θύματα παιδικής ηλικίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1, λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις προσωπικές και ειδικές περιστάσεις των ασυνόδευτων παιδιών που έχουν πέσει θύματα εμπορίας ανθρώπων. Οι αρχές επιβολής του νόμου και άλλα επαγγέλματα που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με θύματα ή δυνητικά θύματα θα πρέπει να είναι επαρκώς καταρτισμένα για την παροχή βοήθειας και υποστήριξης σε ασυνόδευτους ανηλίκους.»

β) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι, στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και διαδικασίας, ανάλογα με τον ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη οι αρμόδιες αρχές διορίζουν αντιπρόσωπο για το παιδί όταν είναι ασυνόδευτο ή έχει αποχωριστεί την οικογένειά του. Τα εν λόγω πρόσωπα λαμβάνουν εξειδικευμένη κατάρτιση ώστε να λαμβάνουν ιδίως υπόψη τα τρωτά σημεία και τις ανάγκες των παιδιών που πέφτουν θύματα εμπορίας ανθρώπων.»

γ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5α. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τον εντοπισμό της οικογένειας των θυμάτων ή για τον εντοπισμό και την προστασία ασυνόδευτων θυμάτων παιδικής ηλικίας που έχουν εξαφανιστεί.»

4ζ) Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 17
Αποζημίωση των θυμάτων

- 1α. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν το δικαίωμα αποτελεσματικής και έγκαιρης ένδικης προστασίας σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.*
- 1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλα τα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν πρόσβαση σε αποτελεσματικά προγράμματα αποζημίωσης ανεξάρτητα από το αν έχει κινηθεί δικαστική διαδικασία.*
- 1α. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η αποζημίωση που χορηγείται σε θύμα εμπορίας ανθρώπων ως αποτέλεσμα απόφασης που εκδόθηκε στο πλαίσιο ποινικής ή αστικής διαδικασίας καταβάλλεται στο θύμα εγκαίρως μετά την έκδοση της απόφασης από το οικείο κράτος μέλος. Το οικείο κράτος μέλος φροντίζει ώστε οι υπόχρεοι για την αποζημίωση αυτή να επιστρέψουν την αποζημίωση που προκαταβλήθηκε από το κράτος στο θύμα.*
- 2. Τα κράτη μέλη συστήνουν εθνικό ταμείο θυμάτων ή ένα παρόμοιο μέσο σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, με τα δεσμευμένα και δημευμένα προϊόντα που προκύπτουν από, καθώς και τα όργανα που χρησιμοποιούνται για την τέλεση ή συμβάλουν στην τέλεση των εγκλημάτων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία προκειμένου να καταβάλει αποζημίωση στα θύματα.».*

5) Το άρθρο 18 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

*«Άρθρο 18
Πρόληψη*

- 1. Τα κράτη μέλη διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, όπως εκπαίδευση, κατάρτιση και εκστρατείες, με ιδιαίτερη προσοχή στη διαδικτυακή διάσταση, για τη στοχοποίηση πιθανών και υφιστάμενων χρηστών, για την αποθάρρυνση και μείωση της ζήτησης που ευνοεί όλες τις μορφές εκμετάλλευσης που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων.*
- 1α. Στην περίπτωση των παιδιών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εθνικά συστήματα προστασίας παιδιών, συμπεριλαμβανομένων των ιδρυμάτων διαμονής ή κλειστού τύπου, αναπτύσσουν ειδικά σχέδια για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων.*
- 2. Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε κατάλληλες ενέργειες, με τρόπο ευαισθητοποιημένο ως προς τη διάσταση του φύλου και φιλικό προς τα παιδιά, με βάση μια διατομεακή προσέγγιση, μεταξύ άλλων μέσω του διαδικτύου, όπως ενημερωτικές εκστρατείες και εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, προγράμματα έρευνας και εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης του ψηφιακού γραμματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων, για πιθανά θύματα, που απευθύνονται ειδικά στις γυναίκες και τα κορίτσια, και, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως ο ιδιωτικός τομέας και οι διαδικτυακές πλατφόρμες, με στόχο την αύξηση της ευαισθητοποίησης και τη μείωση του κινδύνου των ατόμων, ιδίως των παιδιών και των ατόμων με*

αναπηρία, να γίνουν θύματα εμπορίας ανθρώπων.

- 2α. Επιπλέον, τα κράτη μέλη λαμβάνουν περαιτέρω αναγκαία μέτρα, όπως εκπαιδευτικά προγράμματα και εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, που αποσκοπούν στην αύξηση της γνώσης, ιδίως μεταξύ των ανδρών και των αγοριών, σχετικά με τον αντίκτυπο των αρνητικών στάσεων, συμπεριφορών και στερεοτύπων που αφορούν το φύλο, τα οποία προωθούν την εκμετάλλευση γυναικών και κοριτσιών και, συνεπώς, συμβάλλουν στην εμπορία ανθρώπων. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης επικεντρώνονται στα θύματα και αποσκοπούν στην αύξηση της κατανόησης του κοινού για τους παράγοντες που συνετέλεσαν στην εμπορία ανθρώπων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη διάσταση του φύλου, στις διακρίσεις λόγω φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής και σε ευάλωτες καταστάσεις, καθώς και στην αμφισβήτηση επιβλαβών στερεοτύπων και την αλλαγή των κανόνων που δικαιολογούν την εκμετάλλευση και την κακοποίηση.*
- 2β. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για τη διεξαγωγή εμπειριστατωμένης ποιοτικής έρευνας για την ανάλυση της σχέσης μεταξύ ευάλωτων καταστάσεων και έκθεσης σε κινδύνους εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης έρευνας για την εξέταση της σχέσης μεταξύ του φύλου και των καταστάσεων εμπορίας, ιδίως λιγότερο ορατών μορφών εμπορίας, όπως η οικιακή δουλεία και η αφαίρεση οργάνων, λαμβάνοντας υπόψη μια διατομεακή προσέγγιση. Η έρευνα εξετάζει επίσης τις βαθύτερες αιτίες, την επικράτηση, τον αντίκτυπο, τα θύματα, τους δράστες, τις εκδηλώσεις, τους διαύλους και την ανάγκη για υπηρεσίες στήριξης και προστασίας.*
- 3. Τα κράτη μέλη διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους προκειμένου να πραγματοποιούν τακτική εξειδικευμένη υποχρεωτική επιμόρφωση για την ευαισθητοποίηση σε θέματα βιολογικού και κοινωνικού φύλου και αναπηρίας, καθώς και σε θέματα που αφορούν τα παιδιά. Η επιμόρφωση απευθύνεται σε λειτουργούς που ενδέχεται να έλθουν σε επαφή με θύματα και δυνητικά θύματα εμπορίας ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών που εργάζονται στην πρώτη γραμμή, των δικαστών, των υπαλλήλων κοινωνικής πρόνοιας, των κοινωνικών λειτουργών και των εργαζομένων σε νοσοκομεία, με σκοπό να τους δοθεί η δυνατότητα να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν υποθέσεις με θύματα και δυνητικά θύματα εμπορίας ανθρώπων.*
- 4. Τα κράτη μέλη ενσωματώνουν μέτρα καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο των σχεδίων τους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και διευκολύνουν τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ τους για την πρόληψη και τη μείωση της εμπορίας ανθρώπων σε τέτοια πλαίσια, σε στενή συνεργασία με τον Συντονιστή Δράσης κατά της εμπορίας σε επίπεδο ΕΕ (ΣΔΕ).*
- 5. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν αποτελεσματικούς, προσβάσιμους και ανεξάρτητους μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών. Τέτοιοι μηχανισμοί θα συμβάλουν στην έγκαιρη ανίχνευση και εντοπισμό των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων και την παροχή συνδρομής και στήριξης σε αυτά. Οι καταγγελίες μπορούν να υποβληθούν από έμπιστα τρίτα μέρη, όπως ΜΚΟ, συνδικάτα ή οργανώσεις μεταναστών εργαζομένων, για λογαριασμό του θύματος, υπό την προϋπόθεση*

ότι το θύμα έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Η υποβολή καταγγελίας δεν επιφέρει αντίποινα για το θύμα, ιδίως σε σχέση με το μεταναστευτικό του καθεστώς.».

6) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 18α

Αδικήματα σχετικά με τη χρήση υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης θύματος από αδίκημα που σχετίζεται με την εμπορία ανθρώπων.

1. Προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η πρόληψη και η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με την αποθάρρυνση της ζήτησης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να χαρακτηριστεί ως ποινικό αδίκημα η χρήση υπηρεσίας **προσώπων** που αποτελούν αντικείμενο **εκμετάλλευσης αλλότριας πορνείας ή άλλων μορφών σεξουαλικής εκμετάλλευσης**, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 **■**.
- 1α. *Τα κράτη μέλη εξετάζουν επίσης το ενδεχόμενο λήψης μέτρων σχετικά με όσους ζητούν, αποδέχονται ή αποκτούν σεξουαλική πράξη από εκδιδόμενο πρόσωπο έναντι αμοιβής, υπόσχεσης αμοιβής, παροχής σε είδος ή υπόσχεσης τέτοιας παροχής.*
- 1β. *Για άλλες περιπτώσεις εκμετάλλευσης που αναφέρονται στο άρθρο 2, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να χαρακτηριστεί ως ποινικό αδίκημα η χρήση των εν λόγω υπηρεσιών όταν ο χρήστης γνώριζε ή θα μπορούσε εύλογα να γνωρίζει ότι το άτομο ήταν θύμα τέτοιας εκμετάλλευσης.*
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι ένα αδίκημα όπως ορίζεται σύμφωνα με **τις παραγράφους 1 και 2** τιμωρείται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές και κυρώσεις.».

6α) *Το άρθρο 19 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:*

«Άρθρο 19

Εθνικοί συντονιστές δράσης κατά της εμπορίας

1. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη σύσταση εθνικών συντονιστών δράσης κατά της εμπορίας και τους παρέχουν επαρκώς τους αναγκαίους πόρους που απαιτούνται για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ο εθνικός συντονιστής δράσης κατά της εμπορίας συνεργάζεται με τα σχετικά εθνικά, περιφερειακά και τοπικά όργανα και οργανισμούς, ιδίως τις αρχές επιβολής του νόμου και εθνικούς μηχανισμούς παραπομπής, και με τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτόν. Ο ΕΣΔΕ συνεργάζεται επίσης με τον συντονιστή δράσης κατά της εμπορίας σε επίπεδο ΕΕ, καθώς και με τους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης.*
2. *Ο ΕΣΔΕ υποστηρίζει την κυβέρνηση στην ανάπτυξη συνεκτικών και αποτελεσματικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών σχεδίων δράσης που αναφέρονται στο άρθρο 19γ, με σκοπό την παροχή συνδρομής, στήριξης και προστασίας των θυμάτων.*

3. *Τα κράτη μέλη διορίζουν επίσης ανεξάρτητους εθνικούς εισηγητές ή ισοδύναμους μηχανισμούς για την παρακολούθηση των επιπτώσεων των μέτρων κατά της εμπορίας ανθρώπων, για την υποβολή ετήσιων εκθέσεων και μονογραφικών εκθέσεων για θέματα που θεωρούνται σοβαρά, επείγοντα ή χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής στην αρμόδια εθνική αρχή και για την παραλαβή καταγγελιών. Είναι επίσης υπεύθυνα για τη διενέργεια αξιολογήσεων των βαθύτερων αιτιών και των τάσεων στην εμπορία ανθρώπων, τουλάχιστον για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων που καλύπτονται από το άρθρο 19α.».*

7) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 19α:

«Άρθρο 19α
Συλλογή δεδομένων και στατιστικά στοιχεία

1. Τα κράτη μέλη συλλέγουν στατιστικά δεδομένα για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων τους στην καταπολέμηση των αδικημάτων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία.
2. Τα στατιστικά δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα *συγκρίσιμα δεδομένα αναλυμένα ανά διατομεακούς δείκτες, συμπεριλαμβανομένων του φύλου, της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, της αναπηρίας, της ηλικίας, της ιθαγένειας ή της ανιθαγένειας και των μορφών εκμετάλλευσης, όπου είναι δυνατόν βάσει του εθνικού δικαίου:*
 - α) τον αριθμό των *ανιχνευμένων και εντοπισμένων* θυμάτων των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2, *επίσης* αναλυμένα ανά οργανισμό καταχώρισης, *συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των παιδιών χωρίς γονική μέριμνα και των ασυνόδευτων ανηλίκων, σχετικά με το αν είναι θύματα που υφίστανται περισσότερες από μία μορφές εκμετάλλευσης:*
 - αα) τον αριθμό των θυμάτων που υποβάλλουν αίτηση νομιμοποίησης και λαμβάνουν προσωρινές ή μόνιμες άδειες διαμονής, όπως ορίζονται στην οδηγία 2004/81/EK, σχετικά με την άδεια διαμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων·
 - αβ) τον αριθμό των θυμάτων που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα μερικής ή πλήρους απασχόλησης·
 - αγ) τον αριθμό και το είδος των υπηρεσιών συνδρομής, στήριξης και προστασίας στις οποίες έχουν πρόσβαση τα θύματα, τον αριθμό των θυμάτων που έχουν πρόσβαση ή ζητούν διεθνή προστασία και τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες τα θύματα επωφελούνται από τις υπηρεσίες αυτές και λαμβάνουν αποζημίωση·
 - αδ) τον αριθμό των *ανιχνευμένων και εντοπισμένων* θυμάτων τα οποία έχουν διωχθεί ή τους έχουν επιβληθεί κυρώσεις για τη συμμετοχή τους

σε παράνομες πράξεις, τις οποίες είχαν υποχρεωθεί να διαπράξουν ως άμεση συνέπεια της υπαγωγής τους σε οποιαδήποτε από τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2, καθώς και τον αριθμό των διαδικασιών που έχουν διακοπεί, των ακυρωθεισών κυρώσεων και των διαγραμμένων ποινικών μητρώων για τις εν λόγω πράξεις·

- β) τον αριθμό των υπόπτων για αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 ,
- γ) τον αριθμό των προσώπων που διώκονται για αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 , τη φύση της οριστικής απόφασης δίωξης, *καθώς και τον αριθμό των νομικών προσώπων που θεωρούνται υπεύθυνα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 ή 2, καθώς και τον αριθμό και το είδος των κυρώσεων κατά νομικών προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 6·*
- δ) τον αριθμό των αποφάσεων για την άσκηση δίωξης (κατηγορία για τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2, κατηγορία για άλλα ποινικά αδικήματα, απόφαση μη απαγγελίας κατηγορίας, άλλο)·
- ε) τον αριθμό των προσώπων που έχουν καταδικαστεί για αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 .
- στ) τον αριθμό των δικαστικών αποφάσεων (αθωωτικές, καταδικαστικές, άλλες) για τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2, για πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τελεσίδικες αποφάσεις (ή αποφάσεις ανώτερου δικαστηρίου)·
- ζ) τον αριθμό των υπόπτων, των προσώπων που διώκονται και καταδικάζονται για τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 18α παράγραφος 1.
- 2α. *Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για τη συλλογή των στατιστικών στοιχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 διενεργείται κατά τρόπο που δεν επιτρέπει την ταυτοποίηση των ενδιαφερόμενων προσώπων.*
3. Τα κράτη μέλη, *σε συνεργασία με τους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ, διασφαλίζουν ότι τα στατιστικά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 2 για το προηγούμενο έτος διαβιβάζονται ετησίως στην Επιτροπή, έως την 1η Ιουλίου κάθε έτους, σύμφωνα με όλες τις σχετικές διατάξεις, όπως και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.».*

7α) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 19β
Εθνικά σχέδια δράσης

1. *Τα κράτη μέλη υιοθετούν και εφαρμόζουν εθνικά σχέδια δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, σε συνεργασία με τους εθνικούς συντονιστές δράσης κατά της εμπορίας ανθρώπων, τους εθνικούς εισηγητές, τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των*

αρχών επιβολής του νόμου, τις δικαστικές αρχές και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα, με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων έως... (ημερομηνία - δύο έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας). Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εθνικά σχέδια δράσης επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται τουλάχιστον ανά πενταετία.

2. Ένα εθνικό σχέδιο δράσης περιλαμβάνει:

- i. προληπτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης που αποσκοπεί στον εντοπισμό οικονομικών και κοινωνικών τομέων όπου υφίσταται κίνδυνος εμπορίας ανθρώπων·*
- ii. την ανάπτυξη συστημάτων δέουσας επιμέλειας που θα εφαρμόζονται από φυσικά και νομικά πρόσωπα τα οποία δραστηριοποιούνται στους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς όπου εντοπίζεται κίνδυνος εμπορίας ανθρώπων·*
- iii. στρατηγικές για την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής των συστημάτων δέουσας επιμέλειας που αναπτύχθηκαν για συγκεκριμένους τομείς όπου εντοπίζεται κίνδυνος εμπορίας ανθρώπων, μεταξύ άλλων μέσω επιθεωρήσεων από τις αρμόδιες διοικητικές αρχές και υποβολής εκθέσεων σε αυτές, καθώς και συναφών μέτρων παρακολούθησης·*
- iv. κατάλληλους μηχανισμούς συντονισμού και συνεργασίας σε στρατηγικό και επιχειρησιακό επίπεδο μεταξύ όλων των αρμόδιων αρχών, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οργανισμών της Ένωσης, με κατάλληλους χρηματοδοτικούς πόρους, κατάλληλη κατάρτιση και κατάλληλες νομικές ικανότητες που τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών·*
- v. μέτρα για την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων σχετικά με τη διασυνοριακή εμπορία ανθρώπων.*
- vi. στρατηγικές για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων με σκοπό την πρόληψη της επανεμπορίας θυμάτων·*
- vii. διαδικασίες τακτικής παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται μέσω της εφαρμογής των εθνικών σχεδίων δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων·*

τα εθνικά σχέδια δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και οι εκθέσεις που καταρτίζονται ως αποτέλεσμα της εφαρμογής τους δημοσιοποιούνται.».

7β) Το άρθρο 20 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 20

Συντονισμός της στρατηγικής της Ένωσης κατά της εμπορίας ανθρώπων

1. *Για να συμβάλουν στη συντονισμένη και ενοποιημένη στρατηγική της Ένωσης κατά της εμπορίας ανθρώπων, τα κράτη μέλη διευκολύνουν τα καθήκοντα του συντονιστή δράσης κατά της εμπορίας (ΣΔΕ) σε επίπεδο ΕΕ. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στον ΣΔΕ τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 και τα στοιχεία που αναφέρονται στα άρθρα 19α και 19β. Ο ΣΔΕ συμβάλλει στην υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, σε διαβούλευση με τους εθνικούς συντονιστές δράσης κατά της εμπορίας, τους εθνικούς εισηγητές και ισοδύναμους μηχανισμούς, τους οργανισμούς της ΕΕ και τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα.*
2. *Προκειμένου να διαβιβαστούν οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και να εξασφαλιστεί συνεκτική συνεργασία, τα κράτη μέλη συγκροτούν μια δομή συντονισμού μεταξύ του ΣΔΕ, των εθνικών συντονιστών δράσης κατά της εμπορίας, των εθνικών μηχανισμών παραπομπής και των σχετικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα.».*

8) Στο άρθρο 23 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 3:

«Η Επιτροπή [τρία έτη μετά την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο] υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση στην οποία αξιολογείται το κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την *παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένου* του άρθρου 18α και του αντίκτυπου των εν λόγω μέτρων.»·

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο ένα έτος από την έναρξη ισχύος της. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.
3. Το άρθρο 1 σημείο 7), με το οποίο προστίθεται το άρθρο 19α στην οδηγία 2011/36/ΕΕ, αρχίζει να εφαρμόζεται την ημέρα που αναφέρεται στο άρθρο 3.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

...

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*